

338e concert
dinsdag 7 december 2010
20.00 uur

'OXALYS'

TOON FRET, FLUIT
PIET VAN BOCKSTAL,
HOBO
NATHALIE LEFÈVRE,
KLARINET
PIETER NUYTTEN, FAGOT
SIMON HASPELAGH,
HOORN
JEAN - CLAUDE
VANDEN EYNDEN,
PIANO

Grote Zaal
Deventer
Schouwburg

PROGRAMMA

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Kwintet voor piano, hobo, klarinet,
fagot en hoorn in Es gr. t. KV 452
(1784)

Largo- Allegro moderato
Larghetto
Rondo: Allegretto

Jean Françaix (1912-1997)
Kwintet voor fluit, hobo, klarinet, fagot
en hoorn nr.1 in E gr. t. (1948)

Andante tranquillo - Allegro assai
Presto - Trio: poco più Lento -
Prestissimo
Thema: Andante, 5 Variaties
Tempo di marcia francese

PAUZE

Ludwig Van Beethoven (1770-1827)
Kwintet voor piano, hobo, klarinet, fagot
en hoorn in Es gr. t. op. 16 (1796)

Grave - Allegro ma non troppo
Andante cantabile
Rondo: Allegro, ma non troppo

Francis Poulenc (1899-1963)
Sextet voor piano, fluit, hobo, klarinet,
fagot en hoorn (1932- '39)

Allegro vivace: Très vite et
emporté
Divertissement: Adantino
Finale: Prestissimo

Het ensemble **OXALYS** werd in 1993 opgericht door een aantal veelbelovende studenten van het Brussels Conservatorium. De oorspronkelijke bezetting was strijkkwintet, fluit, klarinet en harp maar werd geleidelijk uitgebreid en thans zijn optredens in heel wisselende bezettingen mogelijk. Het gezelschap treedt vaak op in zijn thuisland België waar het ook actief is in educatieve programma's. OXALYS gaf concerten in vele Europese landen, China, de Verenigde Arabische Emiraten en de V.S. en maakte cd's met werk van Mozart en 20e-eeuwse Russische muziek; samen met het Alban Berg Kwartet werd een cd uitgebracht met composities van Richard Strauss. Reeds tweemaal eerder, in 2001 en 2007, trad OXALYS met veel succes op in onze serie.

Jean-Claude Vanden Eynden studeerde in zijn geboorteplaats Brussel aan het Conservatorium en won in 1964 op 16-jarige leeftijd de derde prijs op het Koningin Elisabeth Concours. Hij is sindsdien veelvuldig als solist opgetreden en gaf concerten met o.a. de violisten Philippe Hirshhorn, Augustin Dumay, Miriam

Fried en de klarinettist Walter Boeykens. Hij is één van de vaste pianisten van 'OXALYS' en trad in 2007 op in onze serie op samen met de strijkers van OXALYS met de 'Notturmo' van Schubert, het eerste pianokwartet van Fauré en het pianokwintet van César Franck, een onvergetelijk optreden dat veel bijval ontlokte.

In 1781 wordt **Mozart** uiteindelijk, na veel wrijvingen, ontslagen uit het hof van de aartsbischop in Salzburg en is hij de eerste grote musicus die als vrij kunstenaar zijn geluk gaat beproeven. De eerste jaren in Wenen verlopen succesvol en in 1784, wanneer hij, eind maart, het kwintet voor piano en blazers KV 452 componeert heeft

hij het heel erg druk met lesgeven en de vele concerten die hij organiseert. Hij componeert bijzonder veel. In die tijd ontstaan maar liefst zes pianoconcerten, de prachtige violonsonate in Bes KV 454 en het strijkkwartet in Bes KV 458. In de brief van 10 april 1784 aan zijn vader schrijft hij over het succes dat hij had met het kwintet dat op 1 april voor het eerst werd uitgevoerd: *'Ook mijn academie in de Schouwburg is heel goed afgelopen. Ik heb 2 grote concerten geschreven en nog een kwintet dat uitzonderlijk veel succes had; Ik beschouw het zelf als het beste dat ik ooit van mijn leven heb geschreven.....'*

De drie delen hebben alle een concerterend karakter waarbij de melodielijnen hoofdzakelijk zijn toevertrouwd aan de piano, hobo en klarinet, maar ook hoorn en fagot zeker niets tekortkomen, waardoor een zeer evenwichtig werk is ontstaan.

Jean Françaix, geboren in Le Mans, ontving zijn eerste pianolessen van zijn vader, directeur van het plaatselijk conservatorium. Zijn moeder was zanglerares en koördirigente. Na zijn studie aan het Parijse conservatorium, waar hij compositieles kreeg van Nadia Boulanger die hem als haar beste leerling beschouwde, won hij in

1932 een eerste prijs voor piano. In datzelfde jaar componeerde hij zijn Concertino voor piano en orkest, dat algemeen wordt erkend als een meesterwerk. Françaix werd al spoedig een veelgevraagd pianovirtuoos, o.a. trad hij vaak op met de beroemde cellist Maurice Gendron, maar hij beschouwde zichzelf toch vooral als componist en hij liet een groot oeuvre, meer dan 200 composities in vele genres na. Zijn muziek wordt altijd gekenmerkt door levendige frisheid, humor, milde ironie en speelvreugde. Van atonaliteit wilde hij niets weten; hij koesterde grote bewondering voor de muziek van Ravel, Strawinski, Chabrier en Poulenc met wie hij meermalen diens

concert voor 2 piano's heeft gespeeld.

Ludwig Van Beethoven, in zijn geboorteplaats Bonn al op zeer jeugdige leeftijd onderkend als muzikaal hoogbegaafd, wordt in 1783 aangesteld als onbezoldigd clavecinist in het Hof- en Theaterorkest. Een jaar later wordt dit omgezet in een betaalde functie.

Van de verlichte Keurvorst van Keulen, met domicilie in Bonn,

Maximiliaan Franz, broer van Keizer Josef II van Oostenrijk, krijgt Ludwig in 1787 toestemming naar Wenen te reizen om les te nemen bij Mozart. Beethoven heeft Mozart toen tweemaal bezocht, maar er is weinig over deze contacten bekend. Mozart zat tot over z'n oren in het werk (Don Giovanni), zijn vader was ernstig ziek en hij was bezig te verhuizen, dus het jonge talent kwam niet erg gelegen. Men vermoedt dat Mozart de grote kwaliteiten van Beethoven zeker heeft onderkend, maar tevens de, deels nog latente, fundamenteel andere visie op het piano-spel en de muziek heeft aangevoeld en zich moet hebben gerealiseerd dat het zinloos zou zijn te trachten de kloof tussen hen beiden met lessen te overbruggen. Beethoven kreeg bericht dat zijn moeder ernstig ziek was en greep dit aan om reeds na 14 dagen terug te keren naar Bonn, alwaar de moeder korte tijd later overleed. In 1792 vertrok Beethoven wederom naar Wenen en wel op advies van Joseph Haydn die op zijn eerste reis naar Engeland Bonn had aangedaan, en met financiële steun van de adellijke heren Waldstein en Lichnowsky. Zo vestigt zich dan wederom een geniaal 'vrij kunstenaar' in Wenen. Bij het componeren van het kwintet voor piano en blazers op.16, dat op 6 april 1797 in Wenen voor het eerst werd uitgevoerd, moet Beethoven KV452 van Mozart in gedachten hebben gehad; toonsoort, behandeling van de instrumenten en karakter van de delen stemmen sterk overeen. Het werk oogstte veel succes en dat is vermoedelijk de reden dat er al snel ook een versie voor piano, viool, altviool en cello verscheen. Beethoven zou nimmer terugkeren in Bonn.

In Parijs gaat in 1917 'Parade' in première, een ballet van Diaghilev op tekst van Cocteau, met décors van Picasso en op muziek van Satie. De reacties van het publiek waren vergelijkbaar met het schandaal dat de 'Sacre' van Srawinsky in 1913 had teweeggebracht,

een 'succès de scandale' dus. Rond Satie groepeerde zich een aantal jonge componisten onder wie Honegger en later ook Poulenc en Milhaud, die door Satie 'Mes Nouveaux Jeunes' werden ge-

noemd, later 'Groupe des Six' geheten. **Francis Poulenc** werd beschouwd als de komiek van het stel waar zijn uiterlijke gelijkenis met Fernandel (Don Camillo) aan zal hebben bijgedragen, maar hij groeide met al zijn lichtvoetige charme ('oncle Papoum' zoals zijn neefje zei) wel uit tot de meest vaardige en veelzijdige componist van de groep. Zijn oeuvre omvat

een breed scala aan opera, ballet, orkest- en koorwerken, piano- en kamermuziek. Liedkunst nam in zijn leven een grote plaats in, hij trad veel op met beroemde zangers als Denise Duval en Pierre Bernac en componeerde een omvangrijk liedrepertoire. Poulenc beschreef zijn sextet voor piano en blazers als een 'eerbetoon aan blaasinstrumenten waarvan hij sinds hij met componeren begon altijd zoveel had gehouden'. Het werk begint met veel *drive* waarna een thema in de blazers volgt dat in meerdere vermommingsen door het gehele eerste deel optreedt, ook in het balladeachtige centrale gedeelte. Het 2e deel is zeer herkenbaar als 'Poulenc-idiom' en het 3e deel wordt beheerst door twee thema's, het een levendig-rythmisch, het ander weelderig-melodius. Poulenc schaaft lang aan zijn sextet, dat in 1940 in Parijs in première ging.

Volgende concert:

Dinsdag 11 januari
20.00 uur

Lavinia Meijer,
harp

NB bij dit concert

geen Inleiding!

voor programma zie binnenkort:

www.kamermuziek-deventer.nl